

T.C.
Ekonomi Bakanlığı
Sao Paulo Ticaret Ataşeliđi

20 Aralık 2012

BREZİLYA'NIN LİMANLAR ve HAVAALANLARINA İLİŞKİN YATIRIM PAKETİ HAKKINDA NOT

Limanlar:

Brezilya hükümetinin Lojistik Yatırım Programı çerçevesinde limanlar konusunda yapmayı planladığı yatırımlara ilişkin genel bilgiler Başkan Dilma Rousseff tarafından açıklanmıştır. Program, limanların altyapısının ve yönetiminin modernizasyonunu, özel sektörün liman işletmelerindeki katılımının artırılmasını, maliyetlerin düşürülmesini ve liman verimliliğinin artırılmasını hedeflemektedir.

Bu kapsamda özel sektör tarafından limanlara toplam 54.2 Milyar Real (Yaklaşık 26 Milyar \$) yatırım yapılması öngörülmektedir.

Başkan, limanlarda yeni bir dönemin başlatılmasını, mümkün olan en yüksek miktarda ürün hareketinin en düşük maliyetle yapılmasını sağlamayı hedeflediklerini ve bunun kamu ile özel sektörün işbirliği yoluyla yapılabileceğini belirtmiştir.

2014-2015 dönemine kadar 31 Milyar Real, 2016-2017 döneminde 23.2 Milyar Real yeni yatırım yapılması hedeflenmektedir. Program aynı zamanda lojistik sektörünün kurumsal olarak yeniden yapılanmasını ve modlar arası entegrasyonu ile liman kapasite planlamasının yeniden yapılmasını amaçlamaktadır. Limanlar Sekreterliği deniz limanları, nehir ve göl taşımasının merkezi planlaması, Ulaştırma Bakanlığı ise kara ve su yolu modlarından sorumlu olacaktır.

Brezilya'nın ihracatının %95 limanlar kullanılarak yapılmaktadır. Bu itibarla limanlar lojistik zincirinde en önemli yeri teşkil etmektedir. Limanların daha verimli hale gelmesi Brezilya ihracatını daha rekabetçi hale getirecek ve üretimi, yeni yatırımları, istihdamı ve büyümeyi destekleyecektir.

Hali hazırda Ulaşım Bakanlığı tarafından su yolları, yollar ve demiryollarında 2.6 Milyar Real tutarında yatırım ile 18 devlet limanındaki trafik düzenlemesine ilişkin 1 Milyar Real tutarında yatırım planlanmış durumdadır. Limanların altyapısının iyileştirilmesi için devlet tarafından yaklaşık olarak 6.4 Milyar Real yatırım yapılması hedeflenmektedir.

Özel sektör tarafından yapılacak yatırımlar ise Güneydoğuda: Espírito Santo, Rio de Janeiro, Itaguaí e Santos; Kuzeydoğuda: Cabedelo, Itaquí, Pecém, Suape, Aratu e Porto Sul/Ilhéus; Kuzeyde: Porto Velho, Santana, Manaus/Itacoatiara, Santarém, Vila do Conde e Belém/Miramar/Outeiro; Güneyde: Porto Alegre Paranaguá/Antonina, São Francisco do Sul, Itajaí/Imbituba e Rio Grande limanlarında gerçekleştirilecektir.

Açılacak ihaleler kapsamında özel firmalara kendilerine özel terminaller oluşturma izinleri verilecek ve bu izinlerin verilmesinde herhangi bir ücret talep edilmeyecektir. Halen yalnızca Vale ve Petrobras gibi büyük ihracatçılara verilen bu izinler yeni uygulamaya göre tüm özel firmalar ticari amaçlı terminal inşaa

edebilecek ve dış ticarete kullanabilecektir. İhalelerde en yüksek yatırım miktan, en yüksek işlem kapasitesi ve en düşük işlem maliyeti teklif eden yetirimci ihaleyi kazanacaktır.

Öte yandan, limanların zemin derinliği ve genişliğinin artırılması ve belirli bir seviyenin altına düşmesinin önlenmesi konusunda özel firmalardan hizmet almak üzere ihaleler açılacak olup, verimli olması için birkaç liman için 10 yıllığına ortak hizmet alımı yapılacaktır.

Liman içi harekette yararlanılacak kaptanlar ve işçiler konusundaki tekel ortadan kaldırılacak ve bir komisyon nezaretinde daha esnek kurullarla daha fazla sayıda kadronun oluşturulması sağlanacaktır.

Limanlardaki işlemlerle ilgili farklı Bakanlık ve kurumların birimleri Conaporta adında yeni bir birim altında faaliyet gösterecektir.

Havaalanları:

Brezilya hükümeti Lojistik Yatırım Programı çerçevesinde bazı havaalanlarının özelleştirilmesi, mevcut havaalanlarının altyapısının geliştirilmesi ve bölgesel yeni havaalanlarının yapılması amacıyla 20.12.2012 tarihinde bir paket açıklamıştır. Paketin temel başlıkları aşağıda yer almaktadır.

1. Galeao (Rio de Janeiro) ve Confins (Minas Gerais) Uluslararası Havaalanlarının özelleştirilmesi; Guarulhos, Congonhas and Brasília Uluslararası havaalanlarının özelleştirilmesinde olduğu üzere, Galeao ve Confins havaalanlarında da INFRAERO %49 ortak olacaktır.

İhale süreci; fizibilite çalışması, ilk teknik çalışmaların sunumu, ekonomik ve çevre yönünden değerlendirilmesi, danışma ve kamuya duyuru, ihale ve kontratın imzalanması şeklinde olacaktır. İhale süreci Sivil Havacılık Ajansı (ANAC) tarafından yürütülecektir.

İhaleye katılacak konsorsiyumda yıllık 35 milyon yolcunun üzerindeki bir havaalanında geçmiş tecrübesi olan bir operatörün yer alması gerekmektedir. Ayrıca bu operatörün konsorsiyum içerisindeki payının en az %25 olması gerekmektedir. İhalenin Eylül 2013 gibi yapılması beklenmektedir.

Galeao havaalanı için 6,6 milyar real, Confins havaalanı için 4,8 milyar real yatırım yapılması beklenmektedir.

Galeao: Yıllık 17.4 milyon yolcu kapasitesi, 2011 yılında 14.9 milyon yolcu, Infraero tarafından Dünya Kupası için yürütülen kapasite geliştirme çalışmaları tamamlandığında yıllık 44 milyon yolcu kapasitesi

Confins: Yıllık 10.3 milyon yolcu kapasitesi, 2011 yılında 9.5 milyon yolcu, Infraero tarafından yürütülen kapasite geliştirme çalışmaları tamamlandığında Aralık 2013 tarihinde 17.5 milyon yolcu kapasitesine ulaşacaktır, 2014 yılı için 13 milyon yolcu talebinin olacağı öngörülmektedir.

2. Infraero (Millî Havaalanları İşletmesi) altında yeni bir birim oluşturulması. Bu birim uluslararası operatörlerle işbirliği yapacak ve Brezilyadaki havaalanları için personel eğitimi, danışmanlık, operasyonel destek hizmeti verecektir.
3. Bölgesel Havaalanlarının iyileştirilmesi ve sayısının artırılması

Planın ilk safhasında 270 bölgesel havaalanında Federal Hükümet tarafından yatırım yapılması, mevcut olanlarının altyapısının iyileştirilmesi, olmayan bölgelerde yeni havaalanlarının yapılması öngörülmektedir. Bu kapsamda 7,3 milyar Real tutarında yatırım yapılması hedeflenmektedir. Öncelikle bölgesel ihtiyaca göre havaalanlarının büyüklükleri belirlenecek, fizibilite çalışması sonrasında yapım aşamasına geçilecektir.

Kaynak:

Başkanlık Web Sitesi: blog.planalto.gov.br

Sivil Havacılık Sekreterliği: <http://www.aviacaoocivil.gov.br/>

Estadao Gazetesi: www.estadao.com.br

Liman Dergisi www.portossa.com